

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 49. szám.

A népszámlálás előtt.

Debrecen, december 29.

Az 1910. évi VIII. törvénycikk általános népszámlálást rendel el, amely az egész országban az 1910. december 31-ike és 1911. január 1-je közti éjféle állapot szerint január első tíz napjában hajtható végre.

Még két nap és számonvesznek bennünket, mindnyájunkat, aki él. Hadd tudja meg ország, világ, hogy vagyunk, hányan vagyunk és hogyan vagyunk. Mert ezekre kell a népszámlálásnak felelnie és csak akkor jó, csak akkor éri meg a rá fordított fáradságot és minden egyebet, ha ezekre becsületes választ ad.

Ha megmondja mindnekeelőtt, hogy vagyunk. Nem azt csupán, hogy ténfergünk még mindig itt e földi téreken, mert az magában még nem léte. Értsük meg jól: a lassabb vagy gyorsabb enyészet egy nemzet életében még nem léte. Egy nemzet csak addig van, amíg él, amíg a maga fejlődése — nemzeti és kulturális tekintetben — fölfelé haladó irányt mutat. Vagyunk tehát akkor és addig, amikor és amíg az ilyen tíz esztendőről tíz esztendőre bekövetkező számonvételeknél az derül ki, hogy a lefolyt decennium alatt fejlődöttünk mi, mint nemzeti egység, fejlődött kulturánk, asztalhoz ültünk mi is azon a nagy szellemű pikniken, amelyet a világkultura jelent és azon a pikniken mi

sem csupán schmarotzerek vagyunk, mi sem mentünk oda egészen üresen.

Vagyunk tehát. S hogy hányan vagyunk? Várjuk erre is a választ. Mert nagyon fontos ez, nálunk nem is egy tekintetben csupán. Az első az igazi numerikus szempont. Itt ez a föld és itt ez a nép. Vajon elég e ez a föld ennek a népnek? És vajon nem kevés-e ez a nép ennek a földnek? Tart-e még mindig a mi mesterséges apasztásunk akár az egyke és más embercsinálta nyavalyák, akár a kivándoroltatás útján? És ez a nép, amely urnak vallja itt magát, vajon a magyar nép helyt tud-e urként állni is? Nem a jogával és az egyéb ugynevezett törvényes bilincsekkel, hanem a gazdasági és kulturális téren kifejtett munkájának tiszteletét és meghódolást parancsoló fölényével? Lettünk-e többen magyarok nem úgy, hogy többen születtek, mint amennyien meghaltak, vagy számunkra másként elvesztettek, hanem úgy, hogy magyarokká tettünk olyanokat is, akik magyarokká lettek, miközben kulturlényekké váltak? Így lássuk majd, hányan vagyunk.

És hogy hogyan vagyunk? Az ebben az irányban való tájékoztatás képezi a népszámlálás legfontosabb feladatát. Micsoda viszonyok között élnek nálunk az emberek?

A mai népszámlálás, a lelkiismeretes és becsületesen végrehajtott nép számlálás az ország tükré Ha ebbe a tükröbe belenézünk, meglátjuk, megismerjük az egész or-

szágot, az egész ország társadalmi és kulturális életét. Nemcsak azt tudjuk ebből a tükröből, hogy a földtekének ezen a részén hány ember lélegzik, hanem azt is, hogy ezeknek az embereknek minő a gazdasági és kulturális helyzete, hány tud közülök irni-olvasni, hányat fosztottak meg közülök a társadalmi viszonyok attól, hogy a legelemibb tudást elsajátíthassák, hány az ipartűző, hány a mezőgazdasággal vagy a kereskedelemmel foglalkozó közülök, mennyi munkás van közöttük és hány ember van, akiknek a népszámlálás idejében se munkája, se kenyere. Egyszóval mindezt kiolvashatjuk ebből a tükröből, amire szükségünk van, ha kulturális és társadalmi vonatkozásban meg akarjuk ismerni az országot.

Ámde ez csak úgy lehetséges, ha — amint fentebb is megjegyeztük — lelkiismeretes és pontosan történik a népszámlálás végrehajtása. És itt nemcsak a népszámlálási biztosok lelkiismeretéről van szó, hanem mindannyiunk lelkiismeretéről. Mindannyiunknak lelkiismeretes és a valóságnak mindenben megfelelően kell eljárni a népszámlálás aktusa körül. Mindenkinek pontosan és legjobb tudása szerint kell kitöltenie a számláló lapokat, amelyek a legközelebbi órákban szétosztásra kerülnek az egész országban, mert ezzel fontos kulturális kötelességet teljesítünk.

Szükségtelen kérdés.

Irta: J. H. ROSNY.

Bar márkí nem nevetett velünk a nőgyűlölő Navére mondásain, s mi elcsodálkoztunk rajta. S mivel egyik közülünk kifejezést adott bámulatának, így szólt:

— Az asszony úgy védi szerelmét, mint mi becsületünket, azaz még néha több hősiességgel. Annál inkább, mert azok az áldozatok, amelyeket ő hoz, ismeretlenek s legtöbbször nem is értik meg azokat. Egész ifjkoromban volt alkalom egy esetet tapasztalni, amely örökre elvette kedvemet attól, hogy kis barátainkat kinevessem.

Bátyám, Bar magával vitt kastélyába, néném, az ő neje halála alkalmával. Nekem, második fia lévén az atyámnak, nem nagy kilátásom volt vagyona s így mindenki örült, mert Bar grófnak nem voltak örökössei s remélték, hogy meg fog kedvelni engem.

Bar kastélyában az élet nagyon változatos és kellemes volt. Néha ugyan valóságos zárdái magányban maradtunk, máskor azonban, különösen vadászat idején, szólt a muzsika meg a kürt. Igaz, hogy még nem voltam több tizenhét esztendőnél, mégis a grófnak én voltam mindene: jó és szomorú óráinak egyetlen bizalmasa. Én tudtam meg először, hogy szerette Térrelles Jaquelinét, s a maga szívével együtt az enyémet is e lény kezeibe tette. Mindenki hülyének tartott, azt hitték, hogy nem veszem észre, miszerint az örökségem veszedelemben forog, de én vállaltam. Én nem vágytam más örökségre, mint gyengédségre és szeretetre.

Az első napok valóságos álomként tüntek el. A

fiatal asszony beillatozta életünket, ő még nemesebb, még önzetlenebb volt, mint mi ketten. A gróf imádtta s ő is végtelenül látszott őt szeretni. Később úgy tettem nekem, mintha bátyám mogorvább lenne s az édes kicsike szomorubb. Két lény közé sikló ellentmondás néha oly szubtilis tud lenni, hogy alig venni azt észre. Később megtudtam, hogy a nagyon jó élet, a magány veszélyt rejt magában, mert a természet ellentéteket kíván.

Ők maguk is megsejítették ezt félig-meddig s a szerelem egét saját maguk kínzása által akarták újra megnyitni s elválasztották hálószerzőiket. Néha több ideig idegenekként maradtak egymásra nézve, s amikor ismét egyesültek, örültek csak nagyobb volt.

Egy éjszaka, miután már néhány órán át jól aludtam, egy kéz nehezedett vállamra. Felébredtem s bátyámat láttam ágyam előtt. Az álom hülyeségében hámulva néztem erre a mozdulatlan alakra, mely az éjjeli lámpa fényében egészen vörösnek látszott, s ajkát kegyetlen mosoly torzította el.

— Kelj fel, Pierre szükségem van rád! — mondta.

Kiugrottam ágyamból s anélkül, hogy egy szót is kérdeznék, hirtelen felöltözököttem.

— Jaqueline megcsal engemet — mondta bátyám. — Már régen gyanakodtam de most már egészen bizonyos vagyok föléle.

— Jaqueline? — kérdeztem hitetlenül. — Oh, nem bátyám, ez lehetetlen, hiszen annyira szereti önt!

— Igen, ezt mondja neked, aki hozzám hasonló naiv fajtából vagy. De majd meglátod ma éjjel. Néhány hét óta már ott forgolódik körülötte Fernand, s most elérte, amit akart!

Ezzel elhuzta a függönyt az ablakról s megmu-

tatta nekem a kastélyának azt a szárnyát, amelyben Jaqueline lakott. Az udvart bevilágította a hold. Egyszerre összerázkódtam, mert egy vidám és könnyed alak haladt keresztül az udvaron.

— Látod — mondta bátyám — ez ő, ez Fernand de Montreux. Megszökik, a kis ajtó kulcsa nála van. Jöjj velem . . .

Kétségbeesetten követtem; ő egy lámpát vett a kezébe s hirtelen behatolt felesége szobájába.

A gróiné halk kiáltást hallatott. Örökké előttem lesz képe, amely oly szép volt, szétbontott hajával, halavány arcával. Bátyám felemelte lámpáját s szemébe világított. Közben szinte örült nevetéssel szólt:

— Komédia! Komédia! . . .

Jaqueline azonban magához tért, józan esze elűzte az álm nehézségét s kissé ijedten kérdezte:

— Mi baj van? Beteg valaki?

— Igen, — felelte a gróf — valakit megmérgezték!

— Ah és kicsoda?

— Te, — ordított fel a gróf — te, Jaqueline, a hazug. Jaqueline a szemérem nélkül való, Jaqueline a házasságtörő!

E fehér asszonyi arcon még nagyobb lett a halaványság, de a szeme olyan fényben csillogott, hogy egy percre megzavarodott tőle a gróf. Hanem újra erőt vett rajta a féltékenysége csakhamar.

— Nyomorult! — kiáltott föl. — Még szembe száll velem! Mind ilyenek! És kezét fenyegetőleg felemelte.

De ő nem sütötte le szeméit, melyek külön életet látszottak élni, nyugodt hangon, mely mégis telve volt fájdalommal s egy kis megvetéssel is, szólt:

— És te, te el tudad ezt hinni!

Szendró Sándor
Zongora és hangszerkészítő Debreczen.

Zongora, gramofon és hangszer áruháza
Batthyány-u. 22. sz. alá
helyezettetett át.
Telefon sz. 790.

Telefon sz. 729.

A trónörökös Budapesten.

Trónbeszéd a delegációk megnyitására.

A delegációk budapesti ülése alkalmából ma a fővárosba érkezett Ferenc Ferdinánd trónörökös, hogy a király nevében megnyissa a delegációk új ülészakát.

A trónörökös előbb az osztrák, azután a magyar delegációt fogadta s a király nevében mindkét delegáció előtt elmondta a trónbeszédet, a magyar bizottság előtt magyar nyelven. A trónbeszéd konstatació a külügyi viszonyokban beállott javulást, majd hangsúlyozta a hadsereg, különösen a haditengerészet fejlesztésének szükségességét. A magyar delegátusok örömmel hallgatták a trónörökös kifogástalan magyar beszédét.

A trónörökös Budapestre érkezéséről a delegációk ünnepélyes megnyitására a következő távirati tudósításunk számol be:

A nyugati pályaudvaron.

Reggel hét óra. A ködpárás derengő szürkületben a nyugati pályaudvar gázlámpái még égnek. Lassu, egyenletes trappban négy üres udvari hintó érkezik. Két aranyárga díszfogató és két széles fekete landauer. Mindegyik elé két pompás, hótiszta telivér szürke befogva. Az udvari fogadóterem bejáratánál rendezkednek el az udvari fogatok. Stollhof udvari abrakmester rendezi őket.

A pályaudvaron a rendes mindennapi forgalom. Csak az udvari fogadóterem fényes kivilágítása és a bejárója előtt díszgyengyében posztoló féltucat rendőrlegény a hirdetői a fejedelmi vendég érkezésének. A pályaudvar belső perronján néhány utas, egypár kíváncsi és számos hírlaptudósító várják a vonat érkezését.

A rendre Schmidt és Gersich felügyelők vezetése alatt huszonegy közlegény őrök. Negyednyolc órakor érkezik a perronra Boda Dezső főkapitány. Egyszerű fekete szalonkabát van rajta, fején cylinder. Barátságosan üdvözlö a váróterem előtt álló Daróczy Rezső államvasuti főfelügyelőt, a nyugati pályaudvar állomás főnökét és a jelenlevő hírlaptudósítókat. A főkapitány a kellemes melegre fűtött udvari váróterem bejáratánál helyezkedik el. Az ajtó előtt pedig egy udvari vadász. Elég rokonszenves külsejű, tipikus

cseh arc. Egy postatiszt hozzá lép és vörös borítékban újságlapot nyújt át neki. A vadász az oldalzsebébe dugja az újságlapot. Megkérdezem a vadászt, miféle lap ez.

— Das ist der „Pester Lloyd“ — feleli. *Seine kaiserliche Hoheit liest frühzeitig das Blatt*, — tette hozzá.

A megérkezés.

Pontban háromnegyed nyolckor lassu menetben berobog a tizenkét kocsiából álló bécsi személyvonat. A kocsisorban harmadik az a szalonkocsi, mely a trónörökösöt, a magyar szent korona várományosát, a főváros közönségének szívesen, de ritkán látott vendégét hozza.

A szalonkocsi az udvari váróterem nyitott ablakánál áll. Alakja már messziről kiemelkedik környezetéből.

A vonat megállott. A szalonkocsihoz kapcsolt hálókocsi hátsó részén állva, fedetlen fővel *Kardosonyi Jenő* belső titkos tanácsos köszönti a trónörökösöt, aki katonás szalutálással viszonzta a köszöntést.

Amint a fenség a perronra lép, azonnal észrevehető, hogy legalább két fejjel magasabb a nyomában baktató szárnysegédnél, Rumerskirchen báró kapitányánál.

A trónörökös viruló színben van és jókedvű. Az udvari váróterem bejárata felé haladva, körültekint a perronon és igen barátságos mosolylyal viszonzta a közönség és hírlaptudósítók néma üdvözlését. Ismételt szalutálva a váróterem küszöbén álló főkapitányhoz lép. Barátságosan kezét fog vele s katonásan megáll előtte.

A főkapitány üdvözlő szavakat intéz a trónörökösökhöz. Ferenc Ferdinánd néhány pernyi beszélgetésbe bocsátkozik Boda főkapitánnyal.

— Ugy látom — mondta a trónörökös a főkapitánynak — hogy önöknél példás rend uralkodik, — ugyebár?

— Parancsára királyi fenség.

— Már mikor a főváros határához érkezett a vonat — folytatta Ferenc Ferdinánd — észrevettem, hogy Budapestben most nagyban folynak az új építkezések. Örömmel látom, hogy ez a szép város állandóan fejlődik.

— Erősen építkeznek, királyi fenség — válaszolta Boda — hogy a lakásínségben segítsenek.

— És főkapitány ur hogyan érzi magát?

A főkapitány mélyen meghajolt és ezzel a társalgás közte és a fenség között véget ért. A beszélgetés végeztével a hírlapírók előtt a főkapitány azt a kijelentést tette, hogy a trónörökös meglepően tiszta és kifogástalan magyar kiejtéssel társalgott vele.

A bevonulás.

A díszes udvari fogatban a trónörökös oldalán Rumerskirchen báró szárnysegéd foglalt helyet. Senki más, a hat tagból álló szolgaszemélyzetén kívül, az udvari személyzet közül nem volt a trónörökös kísé-

re, hogy mindig lesz valaki, aki emlékét védelmezni fogja ha brutális férje csakugyan megölné.

Végül a gróf vad kacajra fakadt:

— Pierre, te még nem éltél, te még nem ismered a hozzá hasonlókat, a bukott nőket. Ők is így hazudnak, sima homlokkal, nyílt tekintettel. Ah, a szép komédia! Ha volna mentsége, már rég előadta volna! — Most időt akar nyerni, hogy valamit kigondolhasson.

Saját szavai megrészegítették, haragja a fejébe szállt. Láttam, hogy egy tört huz ki mellényéből, melyet észrevétlenül rejtett oda, mielőtt érettem jött. — Rávettem magamat s kétségbeesetten küzdöttem ellene s végül a földre esett a tör.

De Jaqueline felkelt, félt, hogy én fogok elbukni s hogy férje az emberöléstől sem riad vissza. Felkapta a tört s halálós döfést mért saját magára, miközben mormogta:

— Legalább a bűnnek lelki furdalásától megkímélem őt!

Már régen halott volt, amikor a gróf még mindig kacagott.

Csak másnap tudta meg, hogy Fernand de Montreux éjszakánként a szép komornához, Juliehez járt, aki a grófné szobája melletti kis fiúkében aludt.

Ekkor féltem tőle, hogy megbolondul. Deliriumában egyre azt ismételtette előttem:

— De hát miért nem beszélt? Miért? Miért?

Vállat vontam. Ugyan hogy értené meg most azt, amit nem értett meg azon a tragikus estén, amikor a felesége ártatlan szeméibe nézett?

tében. A három udvari fogat üresen követte a trónörökös kocsiját.

A pályaudvar előtt ezidőben már szépszámú közönség gyűlt egybe, a mely a pályaudvarról kirobogó trónörökösöt lelkes éljenzésekkel üdvözlölte. Ferenc Ferdinánd a legbarátságosabban köszöntötte a lelkesen tüntető közönséget.

A fogat ezután a Váci-köruton haladva, a Fürdő utcán át a Lánchidra került, ahol ismét a közönség sorfala üdvözlölte a trónörökösöt. Budán az alagut előtt és az Albrecht-uton szintén feketélt a kíváncsi tömeg. Mindenütt lelkes ünneplés tárgya volt Ferenc Ferdinánd főherceg, a magyar trón várományosa, a kit minden hivatalos ünneplés mellőzésével, de szívből fakadó rokonszeny tüntető megnyilvánulás külső jelei vel fogadott Budapest közönsége . . .

A trónörökös a budavári várpalota Krisztinai-teri szárnyának előcsarnokában Pálffy Miklós herceg magyarországi udvarnagy fogadta. Kivüle még ott voltak Nepalek udvari tanácsos, udvari szertartásigazgató, Roth várkapitány, Niss udvari biztos, Kanter pápai prelátus és Demény udvari káplán. A trónörökös a megjelentek mindegyikét megszólította és azután visszavonult lakosztályába.

Reggel háromnegyed 9 órakor a trónörökös a várpalota kápolnájában csendes misét hallgatott, melyet Kanter Károly pápai prelátus celebrált. A trónörökös a mise alatt az oratoriumban foglalt helyet.

Az osztrák delegáció fogadása.

Délelőtt tizenegy órakor fogadta a trónörökös az osztrák delegátusokat, akik az Akadémia-utcai osztrák házból vonultak föl a Várba. Előzőleg Baerenreither ismertette a trónörökösökhöz intézendő üdvözlő beszédet. A fogadás a már ismertett szertartások közepette folyt le. A delegátusok legnagyobb része frakkban jelent meg.

Amikor a trónörökös belépett a terembe és az emelvényen a trónszék előtt helyet foglalt, Baerenreither elnök üdvözlő beszédet intézett hozzá.

A királynak és a trónörökösnek üdvözlése után kijelenti, hogy a birodalom népei a királyt a béke és a békés munka védelmezőjeként üdvözlöik és tudják, hogy ő is szívesen venné, ha a béke áldásai a folytonos fegyverkezés nélkül is biztosítva volna. Miután azonban az országok mostanában minden erejükkel egymást tulszárnyalni igyekeznek, a monarchia sem maradhat vissza, nehogy tekintélyét, befolyását és saját biztonságát kockára tegye. Éppen ezért a delegáció az általánosságban már kilátásba helyezett jelentékeny emelését a hadügyi követeléseknek lelkiismeretesen meg fogja vizsgálni, hogy a monarchia nemzetközi állásának követelményei az ország teherviselési képességével arányban legyenek. A delegáció a király békeszeretétől áthatva fogja ezt a munkáját végezni.

Ferenc Ferdinánd trónörökös, amint a hocholás és zsvivózás lecsendesült, elmondta a trónbeszédet, lelépett a trón lépcsőin s Bernreuther, a delegáció elnökével röviden beszélgetett. A delegáció munkarendje iránt érdeklődött. Még Glombinszkyt, a delegáció alelnökét szólította meg a trónörökös, azután visszavonult.

A magyar delegáció fogadása.

A képviselőház társalgójában gyülekeztek fél tizenkettőkor a magyar delegáció tagjai. Dismagyarok pompás gyülekezete volt; alig néhány frakk vegyült közéje.

Kocsikon és automobilon felhajtottak a Várba, ahol a palota felső négyzetében, az ugynevezett fehér teremben helyezkedtek el. Néhány perccel tizenkettő előtt megjelent köztük Pálffy Miklós herceg diszmagyarban és átvezette az urakat a kihallgatási terembe, ahol a trón áll.

A trón előtt félkörben álltak föl a delegátusok. Az udvarnagy átment a szomszéd terembe és megtette jelentését a trónörökösnek.

A főherceg belépett. Lovassági tábornoki egyenruhát viselt, kezében a kalpaggal. Diszkrét éljen fogadta. A trón előtt, fenn az emelvényen megállt a trónörökös. Az udvarnagy, a testőrkapitányok, akik tegnap érkeztek Bécsből, valamint a közös miniszterek és Khuen-Hédervary gróf miniszterelnök a trón körül helyezkedtek el.

Ekkor Zichy Ágost gróf, a magyar dele-

A gróf, fájdalom, elérkezett ahhoz a pillanathoz, amikor már semmi sem bírja megváltoztatni a gondolatmenetet. Azaz nem jött más gondolata, csak egy: maga előtt látta Fernandot, amint áthalad az udvaron, a kis kapu felé.

— Tagadni mered-e, hogy Montreux Fernand a szabádban volt? A karjaid közt? . . .

Ugy támadt reá, mint egy mérges gyermek.

Az asszony kiegyenesedett.

— Lehetetlen, hogy ez a gondolat a te agyadban fogamzott volna meg! Térj magadhoz szegény barátom, és jusson eszedbe, hogy szent dolgot tiporsz lábba, gondolj arra, hogy a feleséged vagyok, élettársad szerelmed . . . ne kényszeríts, hogy olyan kérdésre válaszoljak, amely egymagában véve is halálos sértés reám nézve, higgyél nekem, utógondolat nélkül, bizonyítás nélkül, csupán azért, mert szeretsz, mert bízol bennem.

— Magyarázd meg a dolgot, vagy meghalsz! — rivallt rá a gróf, magánkívül a méregtől.

. . . És én éreztem, hogy ő nem fog védekezni, nem fog magyarázni semmit. Sokkal büszkébb volt a szerelmére, semhogy azt védelmébe fogadta volna. Vajjon egy Jaquelinének szüksége van-e mentegetőzésre? Hinni kell, vagy ölni! A tekintete mondta ezt. Oh, a szép, bátor tekintet! Mennyire szerettem, csodál tam őt e pillanatban!

— Bátyám, bátyám! — kiáltottam fel. — Higyj nek! Hinned kell neki!

Mindkettőjük szeme rajtam függött, bátyámé ha ragosan, sötéten, összehuzott szemöldei alatt, a Jaqueline világos, aranyfényű nézéssel, ragyogóan az extázistól, mert megtudta, hogy én megértettem őt s

gáció elnöke előlépett és ezzel a beszéddel üdvözölte a trónörökösöt:

Császári és Királyi Fenség!

Alig van néhány hete, hogy mint a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság, tevékenységünket befejeztük. S midőn ma Apostoli királyunk magas parancsa folytán ismét egybegyűltünk, hogy munkásságunkat újra megkezdjük, eljöttünk ő Felsege magas trónja elé, hogy annak zsámolyához letegyünk alattvalói hódolatunk és tántorithatatlan hűségünk kifejezését.

Le fogjuk tárgyalni most is lelkiismeretesen és hűségesen azon előterjesztéseket, melyeket ő Felsege közös kormánya elénk terjeszt, — s szem előtt tartva édes hazánk súlyos anyagi viszonyait — nem fogunk megfélemlkezni arról sem, amivel a trón tekintélyének és országunk hatalmi állásának tarozunk.

Egy eseménydus év záródik le. Édes hazánkban a zajló politikai hullámok lecsendesedtek s az ország csendes munkásságban iparkodik továbbfejlődését előmozdítani.

Mezőgazdasági bajok és pénzügyi gondok nehezedenek reá s elsősorban szükséges, hogy az ország pénzügyi kezelését rendes kerékvágásba juttassuk.

S midőn most egy új év hajnalpirja emelkedik fel előttünk, az egész nemzet minden pillantása koronás királyunk kimagasló alakja felé fordul, ő felé, akit nemcsak saját népei, de Európa minden nemzetei a béke atyjának neveztek el, ő felé, ki magas koradacára lankadatlanul fáradozik és szüntelen munkásságot fejt ki, hogy minden népeit egyenlő mérvben boldogítsa.

Legyen áldott uralkodása, melyet a Mindenható még számos évekig tartson meg nekünk s mindnyájunk ajkain azon forró imádság epedez, hogy Isten tartsa, Isten éltesse sokáig Apostoli Királyunkat!

Midőn császári és királyi Fenségedet ezennel hódolatteljesen felkérjük, hogy ő Felségénél ezen érzelmeink és kívánataink tolmácsa lenni kegyeskedjék, engedje meg, hogy a zországos bizottság nevében császári és királyi Fenségedet szívünkben üdvözöljük. Ha visszapillantunk nemzetünk ezredéves multjára, két jelégét látunk csillogni minden korszakban, két jelge lelkesíti és vezéri a magyar embert — „a hazáért” és „királyért”.

Ezek az érzelmek erősen gyökereznek bennünk s ez érzelmekkel fejezzük ki hódolatunkat császári és királyi Fenséged előtt és szívünk mélyéből éltejük.

A trónbeszéd.

A trónörökös feltette kalpagját és az üdvözölő beszédre ezt válaszolta, papirlapról olvasva:

Azon megtisztelő biztatásban részesültem, hogy ő császári és apostoli királyi Felségét a mai napon képviseljem.

Ő felsége legmagasabb Személyéhez való hű ragaszkodásuk érzelmeit, melyeket az imént kifejezésre juttattak, nem fogom elmulasztani ő Felségének tudomására hozni.

Midőn önöket a hatáskörüknek fentartott fontos tevékenység kezdetén ő Felsege nevében üdvözölöm, mindenekelőtt Legmagasabb igaz megelégedését hangsúlyozom a fölött, hogy a külügyi viszonyok minden irányban örvendetesen alakulnak. Szövetségeire támaszkodva és az összes hatalmakkal való jó viszonyánál fogva a monarchia jövőre is nyomatékkal fogja folytatni eddigi sikeres törekvéseit a béke fentartására és szilárdítására.

A hadügyi kormányzatnak a hadseregre vonatkozó szükséglete a mult évihez képest növekedést mutat, mely az egyes költségvetési tételek régóta kívánatos helyesbítését célozza.

A haditengerészetnek viszont nagyobb összegek engedélyezésére van szüksége a végből, hogy valamennyi többi hatalomnak ezirányú előkészületeire való tekintet-

tel, megmaradhasson feladata magaslatán.

Ez a hitel azonban nemcsak a hditengerészet harc képességét fogja növelni, hanem gazdasági hasznot is hozand.

Ő császári és apostoli királyi Felsege megbízásából kipróbált belátásuk és hazafias buzgalmuk iránti Legmagasabb bizalmának kifejezést adva, munkálkodásukhoz a legjobb sikert kívánom és teljes szívből üdvözölöm önöket.

A trónbeszéd elhangzása után ismét csendes éljen hangzott föl. A trónörökös meghajolt, leszállt az emelvényről és miután megszólításával kitüntette Zichy Ágostot, a delegáció elnökét és Láng Lajost, vizszatért a hátsó terembe.

A miniszterelnök a trónörökösnel.

Ferencz Ferdinánd trónörökös a delegációk tisztelgése után kihallgatáson fogadta Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt. Ez alkalommal a trónörökös fontos kijelentéseket tett, amelyekről félhivatalosan a következőket jelentik:

Ferencz Ferdinánd főherceg a következőket mondta a miniszterelnöknek:

— Minden jó hazafi fájdalommal tapasztalhatta, hogy Magyarország jóhírneve Európában némileg meggyöngült. Ezt a jóhírnevet restituálnunk kell, ami úgy történhetik meg, hogy a magyar nemzet tanujelét fogja adni teljes politikai érettségének. Magyarország európai sulya teljesen restituáltatni fog, amennyiben Magyarország meg fogja adni a módját nagyhatalmi állásának s e tekintetben érdemeit mindenki el fogja ismerni.

Az elutazás.

Ferencz Ferdinánd trónörökös ma délután fél 3 órakor elutazott a fővárosból Konopistre, ahol családja körében tölti a Szilveszter-estét.

Csányi Viktor jubileuma

A tanfelügyelő ünneplése.

Csányi Viktor debreceni tanfelügyelő 25 év óta áll a magyar kultúra szolgálatában. Ezen a háládatlan pályán egy negyedszázadot töltött, mindenkor önzetlenül szolgálva a magyar közoktatás ügyét.

Most azután szép ünneplésben részesítették ma, abból az alkalomból, hogy 25 éve lépett a tanítói pályára.

Csányi Viktor még a híres pedagógus Gönczy Pál tanítványa volt. Középiskolái elvégzése után jogot hallgatott s azt nagy sikerrel végezte el.

Igy került a kultuszminiszteriumba, a honnét előbb Háromszék megyébe, majd Jásznagykunszolnok megyébe küldik ki tanfelügyelőnek.

Határozottan kulturmissziót teljesített ezeken a helyeken s érdemei elismerésüül több kitüntetésben is volt része.

Évekkel ezelőtt azután Debrecenbe küldte a közoktatásügyi kormány s azóta itt működik általános elismerés mellett.

Irt érte meg pályafutásának 25 éves jubileumát nagy ünnepek közepett.

A debreceni Gönczy-egyesület rendezte az ünnepélyt és pedig rendes közgyűlése alkalmából, amelyet a kereskedő társulat dísztermében tartottak meg.

Az ünnepi közgyűlésre megjelentek Debrecen város és Hajdumegye összes tanítói s mikor Csányi Viktor a terembe lépett, harsány éljenzés hangzott föl.

A közgyűlést Csurka István nyitotta

meg s megnyitó beszédében megemlékezett arról, hogy Csányi Viktor most töltötte be pályafutásának 25 éves évfordulóját. Üdvözölte az ünnepeltet a megyei és városi tanítók nevében.

Ezután Debrecen város nevében Könyves Tóth Kálmán tanácsnok üdvözölte, míg a közigazgatási bizottság nevében Márk Endre mondott szép beszédet.

Egymásután keresték fel azután az ünnepeltet a küldöttségek.

Szele György a református egyház nevében üdvözölte, Balázs Bertalan pedig az ízr. hitközség megbízásából, Cs. Tóth László a római kath. egyház iskolái nevében intézett hozzá üdvözlöt.

A többi küldöttségek következtek ezután. Végül Csurka István szép beszéd kíséretében átnyújtotta a megyei s városi tanítók albumát.

Kálvineum-estély Szoboszlón.

*

Fényesen sikerült estélyt rendezett december 18-án délután a hajdusoboszlói polgári fiúiskola nagy tornacsarnokában a református egyház a szegény papi árvák befogadására épülő böszörményi és losonci internátusok javára. 3—400 főnyi előkelő közönség jelent meg az estélyen, ami azt bizonyítja, hogy a közönség felé hajló közönségünk kellően tudta méltányolni a nagy és nemes célt. Az estélyen megjelent az intelligens közönség színe-java, gazdáink közül is számosan. A Kálvineum szoboszlói estélye messze kiemelkedett a sablonszerű vidéki estélyek, előadások közül. Szellemi, művészi, erkölcsi tartalma emelte magasra. Egy Haypál Benő és egy Kiss Ferenc mindenkor maga egy programpont. Egy-egy jelző zászló külön-külön is e két országosan ismert ref. pap. Hozzájuk hasonló férfiakat csak jókedvében teremt a gondviselő isten. Egyhamar nem is feledik el Szoboszlón.

Bélteky Lajos lelkész-elnök rövid, lelkes szavakkal vezette be az ünnepélyt, előadván a nemes célt, a melyért az ünnepélyt rendezte az egyházi vezetőség. A városi dalegylet énekelte ezután Dürner „Viharban” c. műdalát, majd Haypál Benő budai lelkész, az országos nevű szónok lépett az emelvényre s tartott egy fordulatokban, hasonlatokban, igazságokban gazdag, szívet-leket gyönyörködtető szabad előadást. Fenséges, hatalmas erő vonult végig előadásán, nem egyszer csalva ki könnyet a szemekből. Hosszantartó tapsviharral fejezte be szavait Haypál Benő. Utána Jánossy Antal püspökladányi org. kántor énekelte Szügyi J. „Karácsenyest” című énekét. Hatalmas, kristálytisza organuma, gyönyörű, érzésteljes bariton hangja belopódzott a szívekbe és lekekbe. Fényesebb sikert Jánossy egyszer sem aratott, mint ez alkalommal. A közönség szünni nem akaró tetszésnyilvánítására elénekelte még gróf Andrássy Gyuláné „Krasznahorka váralja” c. remek kurucdalát hasonló nagy sikerrel. Mindkét éneknél Tóth Lajos karnagy kísérte harmoniumon. Oláh Károly debreceni hittanhallgató Vályi Nagy Gusztáv „Bíró előtt” c. költeményét szavaltá szép reményekre jogosító sikerrel. Domján Lajos, Csenky Imre, Kiss Gyula és Knapek Jenő urak Püspökladányból vonós négyes előadásával gyönyörködtették a közönséget. Különösen szép sikert arattak a „Cserebogár” előadásával, melyben Knapek Jenő ur művészi gordonka játéka meglepően érvényesült.

Tóth Ida urleány Püspökladányból a Szabolcska Mihály költészetét ismertette, egész sereg kedves, bájos verset szavalván Szabolcskától. Nehéz szerepét fényesen oldotta meg. A közönség hálás is volt vele szemben, mert annyira lekesen tüntetett mellette, hogy egy pár számmal meg is kellett toldania szerepét.

A dalegylet adta elő még szép sikerrel Révfy Géza „Sir a nóta” c. műdalát, majd

Kiss Ferenc püspökladányi ref. lelkész, a Kálvineum-bizottság elnöke lépett elő s egy gyönyörű apothézissal befejezte a magas színvonalon álló ünnepélyt. Kiss Ferenc szivbemászó szavai csak fokozták az elért mély hatást, az ünnepély erkölcsi és szellemi magasztosságát. Itt kell megjegyeznünk, hogy az ünnepély rendezését Bélteky Lajos lelkész, lelkiismeretes gondossággal és sok utánjárással készítette elő s így neki is közvetlen része van a december 18-iki estély fényes sikerében.

Esti 7 órákor a közreműködött vendégek tiszteletére 100 terítékes társasvacsora volt, melyen a dalegylet testületileg jelent meg. Itt dr. Malatinszky József kaszinói elnök köszöntötte fel a vendégeket, majd megereedt a dikciók árja s a késő éjjelutáni órákig tartott.

Itt említjük meg, hogy az estély és az napi perselypénz 210 koronát hozott a Kálvineum javára.

Bor János.

FEDÁK SÁRI ÁLMA.

A napokban összehozott a sors Fedák Sári legkedvesebb leánykori barátjának, L. E. urnóval, ki öspörös? talán sohasem. Pedig most két esztendeje sok érdekeset mesélt a nagy Zsaszáról. Egy nagyobb társaságban szóba kerültek a pesti színházi újdonságok. Dicsérték a „Cigányszerelm” zenéjét.

— Ki hitte volna ezelőtt csak egy évvel is, hogy Fedák ismét ily népszerű lesz? — szól valaki.

— Ki ám, — szólal meg L. E. urnó. Higgyétek meg édeseim, még ő maga sem hitte valamikor, hogy belőle ilyen felkapott színész lesz. Egyszer ugyan megálmodta, de mindnyájan kinevettük.

— Megálmodta? Hogyan? — nagyon érdekes meséje van. Abban az időben, mikor én a bátyámmal voltam, ki akkor volt fiatal plébános Csallóközön, egy szer levelet kaptam hazulról, Zsaszától. Zsazsa nem lehetett akkor több tizenöt évesnél. Azt írja: „Képzeld édes Emmám, mily boldog álmodom a napokban. Hires, ünnepelt színész voltam, játszottam a színpadon, nagy sikerem volt. Zsufolt ház tapsolt és sok-sok csokrot kaptam. A legszebb csokrot azonban a Sándor bátyámtól kaptam. Képzeld, a csokor Sándor esperesi cingulusával volt átkötve. Te édes Emmám, én oly igen boldog voltam.” Kacagtunk sokat ezen a levélen. Mutattam mindjárt a levelet Sándor bátyámnak, aki szintén nevetett rajta. — Mikor leszek én öspörös? talán sohasem. Pedig most két esztendeje mégis csak az lett.

Történt azután, hogy a következő nyáron hazamentünk bátyámmal Szatmárba. Fedák bácsi előhozza képzeljétek, Zsazsa mindenáron színész akar lenni. Sándor felelt neki, hát ha annyira kedve tartja, ne tartások vissza. Ki tudja, milyen szerencse vár rá? A család azonban semmi áron nem akart beleegyezni. De az öreg, mikor látta, hogy Zsazsa milyen kitartással kéri őt, végre is gondolkozóba esett. Beleegyezett. Zsazsa kimondhatatlanul boldog volt. Régi álmát azonban teljesen elfelejtette.

Fedák legjobb tanítványa lett Rákosi Szidinek. Amint végzett, hamarosan Pozsonyban kapott szerződést.

— Szegény Zsazsa nem a legjobb reményekkel indult neki a színi pályának. Tüntetni készültek ellene. Október 6-án volt ugyanis első fellépte, nem emlékszem biztosan a darab címére, de azt tudom, hogy nem hazafias tárgy. Ugy emlékszem, a „Bibliás aszszony” volt. A közönség pedig hazafias tárgy darabot akart volna. Mivel nem az volt, tüntetni szándékoztak. Ki sem törődött most azzal, hogy egy új csillag lép a deszkákra. A hazafias felhevülés elnyomta most az érdeklődést egy új diva iránt.

Ott voltak azonban a Lónyai-fiúk. Gyerekkori pajtások voltunk, ők most szolgálták katonásvüket Pozsonyban. Megvették ők minden karzati jegyet, tele tömtek azt katonákkal.

Kimondhatatlan izgatottság járta át a levegőt. Mi lesz most? Előadás kezdete előtt egyik színész indítványára a közönség állva énekelte el a Himnuszt. Megkezdődik az előadás. A tüntetni szándékozók, — mivel a Himnuszt csillapította kissé az elégedetlenség, megelégedtek a kivonulással. Fedáknak az első felvonás vége felé volt szerepe. Amint ő belépett, zúgó tapsorkán fogadta. Tisztelői valóságos virágcsóben fűrdették. A nagy tapsra az előbb tüntetően kivonult közönség kíváncsian tódult be. Közben a taps fokozódott. Fedák ezen az estén bódító gyönyörűség volt. Elbűvölt mindenkit. A folytonosan növekvő taps,

a hulló virágzár miatt megállott az előadás. Mikor a künnlevő közönség már mind bejött s mikor virággal már a lehetőség elhalmozott, akkor ereszkedett le előtte a mennyezetről egy kosár virág, átkötve egy széles cingulushoz hasonló vörös selyem szalaggal. Rajta ez a fölírás:

„Mindenkor és mindenben teljesebben szép álmaid. Sándor”.

Olyan volt Zsazsa a virágok között, mint egy tündér. Fiatalságában pompázó gyönyörű alakja, nemes testtartása, kecses mozdulatai, szépséges fiatal úde arca az édes izgalomtól kipirulva, szép öltözéke mind-mind egy oly elbűvölő képben folytak össze, — hogy soha szebbet nem láttam. Bájos úde mosolygással fogadta a tapsot, a virágot, a fogadtatást. De mikor meglátta a vörös szalagot, elsikította magát s mire a kosár leért, addigra ő is térden állva borult rá a kosárra és sirt oly szívből, ahogy csak a nemes szívek tudnak sírni. Elbűvölve a meghatottságtól, lebilincselve nézett a közönség. Mi, ki tudunk, láttunk mindent, vele együtt sirtunk.

Megalapította ez az est Fedák szerencsétét. Felkerült nemsokára Pestre és haladt az utján oda, a hova egy színésznek csak elérhet.

Zsazsa megbecsüli mindazt az ajándékot, mit a közönségtől kap, de ezek közt legnagyobb becsben tartja Sándor szalagját. Nem mulik el egy alkalom sem, ha Zsaszát meglátogatom, hogy Sándorról, szalagjáról hálásan meg ne emlékezne.

MA.

A debreceni mentőkért.

Kérelem a jószívű közönséghez.

Mint a kaszárnya előtt és fontosabb katonai pontokon, a vártán álló őr, úgy vigyáz éjjel-nappal az egészségünkre, testi épségünkre a mentők derék, lelkes csapata. A mikor megyünk az utcán és megbotlunk egy kiálló kódarabban, amikor elcsuszunk a tél sikos jegén, amikor éjszaka kötekedő részeg csapatával találkozunk s ha bármiféle testi munkát végzünk, láthatatlanul, anélkül, hogy gondolnánk rájuk, ott állanak a hátunk mögött teljes főlsereléssel, gondosan ápoló kezekkel az erős szíviű legények, akik nem kérdik, hogy ki fia, ki lánya vagy, ha baj van, hanem pár pillanat alatt ott teremnek, mint a mesebeli jó tündérek és résztvevő lélekkel, kitünő szakértelemmel vigyázva felemelnek a földről, bekötözik a sebünket és újból visszaadják a zéletnek, az egészségnek a balesetek áldozatait.

Kinek nem dobban meg a szíve, ha az utcán hallja a mentők robogó kocsiának csilingelését? Hátha éppen avval történt valami baj, aki hozzánk legközelebb áll s hátha már későn érkezik a segítség?

Mégis megnyugtatólag hat reánk az a tudat, hogy hacsak egy lehetőség van, akkor teljesen kireparálják a bajt ezek a lelkiismeretes, szolgálatra kész emberek.

Ma már a gépek korát éljük, mindent gép végez idővel, ami nagy kényelmünkre szolgál, de a balesetek száma napról-napra szaporodik, ami a gépek körül való foglalkozásnak természetszerű következménye.

A balesetek szaporodásával fokozott támogatásra, az anyagiak és segédeszközök szaporítására van szüksége a Debreceni Mentő Egyesületnek, ép ezért a legmelegebben a jánlujuk figyelmébe minden becsületesen érző embernek a következő felhívást, melyet az egyesület a mostani év befejezése alkalmából bocsájtott ki:

T. Uram!

Az évforduló alkalmából Önt is, mint összes alapítóink, jóakaróinkat üdvözölve, nem mulasztathatjuk el e nemes és közhasznú intézményünket újból és ismételten figyelmébe ajánlani.

December hó 1-ével 3000-ik balesetnél segédkezünk fennállásunk óta. Embereink éjjel-nappal, esőben, sárban, hidegben, melegben egyaránt példás pontossággal végzik nehéz emberbaráti feladatukat.

Ez az intézmény üdvös, áldásdus működésével fejlesztesse, kiépítésre vár, megerősítésre érdemes. Önhöz és minden jóakaróinkhoz, Debrecen város áldozatkész nagyközönségéhez fordulunk, hogy az évi zárlatkor reánk gondolva, nekünk is juttassanak fölöslegünkből.

Hálás szívvvel, meleg szeretettel fogadjunk minden legkisebb adományt, melyet teljes egészében intézményünk és eszközeink bővítése, szaporítására fogunk fordítani, mert erre a sajnosan felszaporodó balesetek száma ma már kényszerít.

Becsés adományaitak pénztárosunk: Grósz Nagy Ferenc urhoz, Kossuth-utca, „Arany egyszarvu”-gyógytárba kérjük beküldeni, ki azt köszönettel nyugtázni fogja. Kelt Debrecen, 1910. december 27.

A Mentő-egyesület igazgatósági üléséből:

Dr. Burger Péter, titkár.

Gyilkos csábító.

Egy gyermekleány tragédiája.

A fővárosban ma véres szerelmi dráma történt. Egy fiatal géplakatos lelőtte az utcán volt kedvesét, egy alig tizenötéves fiatal leányt, akit még tizenéveskorában elcsábított és anyává tett.

Bajusz Emmának hívják a szerencsétlen fiatal leányt. A mult esztendőben a Vörösmarty-utcában levő Schmelt-féle nyomdában dolgozott mint berakóleány s akkor vetett szemet rá Csepessik Géza 23 esztendő géplakatos, aki egy folyosón lakott a leánnyal a Szondy-utca 60. számú házban. Csepessik Géza ettől fogva állandóan üldözte szerelmével a fejletlen gyermeket, akit sikerült is elcsábítani, úgy hogy a kis leánynak ezelőtt négy hónappal gyermeke született, akit egy menhelyen helyeztek el.

Időközben a rendőrség tudomást szerzett arról, hogy Csepessik egy fejletlen tizenéves aluli lányt elcsábított. Csepessiket letartóztatták és átadták a kir. ügyészségnek. A főtárgyalást megtartották, de ott a leány és az édesanyja könyörögtek a bíróság előtt, hogy ne zárják le a fiatalembert s a bíróság ezen az alapon büntetését felfüggesztette. Csepessik irást adott a leány anyjának, hogy nem bántja többé a fejletlen leányt. Amde az irás mit sem használt, mert Csepessik egyre a leány után járt, úgy hogy ki kellett venni a nyomdából, ahová munkába járt.

Csepessik azután is több alkalommal megleste Bajusz Emmát s megfenyegette:

— Vissza kell jönnöd hozzám, — mondta neki — mert különben nagy baj lesz. Nekem kell az én gyerekeim.

— A leány — szülei tanácsára — mindig elutasítón felelt, ami azután megérlelte Csepessik lelkében azt a gondolatot, hogy elpusztítja a leányt.

Ma reggel Bajusz Emma anyjával az Aradi-utca 16. szám alatt levő kávémerésbe ment be reggelizni. Amint azonban onnan kijöttek, szemben találtak magukat Csepessikkel.

— No mi lesz? Visszatérsz-e hozzám? — kérdezte Csepessik.

A leány ijedtében futásnak eredt, mire Csepessik revolvért rántott és négyszer a leányra lőtt. Két golyó talált, az egyik lapockáján, a másik a jobb lábán érte a leányt, aki elbukott. A mentőket hívták hozzá, akik a Rökus-kórházba szállították. Itt konstatálták, hogy állapota súlyos, de valószínűleg fel fog gyógyulni.

Csepessiket a rendőr bevitte a főkapitányságra, ahol vallatásra fogták. Beismerte, hogy elakarta pusztítani Bajusz Emmát, de azt mondja, hogy azért tette, mert a gyerekehez akart hozzájutni s nem a leány iránt való szerelemföltésből követte el véres tettet.

Mulatság.

A Petőfi-dalkör estélye. A Petőfi-dalkör 1911. január 1-én vasárnap az „Arany Bika”-szálloda dísztermében, a március 15-iki hazafias ünnep rendezésére szolgáló alapjára dal-, zene-, szavalat- és táncal egybekötött tea- és tombolaestélyt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány Veres Tóni és zenekara által. 2. Magyar dalok Dankó Pistától. Férfikarra átírta Mácsay Sándor tanár. Előadja a dalkör. 3. Költemény. Irta és előadja Jánosi Zoltán ref. lelkész. 4. Magán jelenet. Előadja Vass Jolán urleány. 5. Férfi négyes. Előadják Darvas Béla, Horváth Gyula, Békési Dezső és Szőke István dalárda tagok. 6. Magyar népdalok. Méder Mihálytól. Előadja a dalkör. A műsor után tea és tombola-játék lesz, azután tánc következik. Belépti-díj személyenként 2 korona 50 fillér. Páholy-jegy 4 személyre 4 korona.

A munkások Szilveszteri kabaréja. A debreceni szervezett munkások a Margit-

fürdőben, a Munkás-Otthon disztermében december 31-ikén kabaré-előadással egybekötve, Szilveszteri táncestélyt rendeznek. A kabaré-számokat a szintársulat öt tagja fogja előadni.

Hamis esküvel vádolt ügyvédek.

Felmentő ítélet.

Két aradmegyei román ügyvéd bünpörét tárgyalta ma az aradi törvényszék. Hamis esküvel vádolja az ügyészség Morár Valér máriradnai és Kurtuc Kornél volt radnai, most szinyérváraljai ügyvédet.

A bűnügy előzményei évekre nyulnak vissza és lényege az, hogy Morár Valér ügyvédi irodájában egy hamis szerződés készült, amelyvel Vászi Flore román földesgazda átiratta fia földjét saját nevére. A fiu tagadta, hogy ő megjelent volna Morár irodájában és ott az ő aláírásával ellátott szerződést kötötte volna. Polgári pört is indított az apja ellen és a pör folyamán Morár ügyvéd, valamint Kurtuc ügyvéd, aki most mint tanu szerepelt a szerződésen, megesküdtek arra, hogy a szerződés igaz.

A törvényszék el is ítélte Vászit, de a nagyváradi tábla megsemmisítette az ítéletet és utasította az aradi ügyészséget, hogy a két ügyvéd ellen hamis eskü miatt indítsa meg a bünvádi eljárást. Időközben meghalt Vászi édes apja és a halálos ágyán tanuk előtt kijelentette, hogy tényleg összejátszott a két ügyvéddel és a szerződés hamis.

Ma reggel kezdődött meg a tárgyalás az aradi törvényszéken. Morár ügyvéd kijelentette, hogy ő személyesen ismerte az apát és a fiut és akik irodájában megjelentek, azok tényleg Vászi és a fia voltak. Még onnan ismerte őket, mikor Suciú volt képviselő irodájában dolgozott. Tanuképp ezért kihallgatták Suciút, aki kijelentette, hogy az ő irodájában sohasem fordult meg a két román gazda.

Atörvényszék végül is a vádlottakat felmentette.

A politika eseményei.

A delegáció ülése. — Minisztertanács. — A király Budapesten.

A képviselőház szünetel, de azért a politikai élet hullámverése erősen zajlik. A Budapesten lefolyó delegáció ülései elé nagy érdeklődéssel tekintettek a külföldön is. Tekintettel arra, hogy ez alkalommal szerepelt először Ferenc Ferdinánd, Magyarország jelen dőbeli királya is.

A politikai eseményekről a következőket jelenti tudósítónk:

A delegáció ülése.

A magyar delegáció tagjai ma délután 3 órakor ülést tartottak.

Papp Géza bevezető szavai után Kossuth Ferenc fejtegette elvi álláspontját. Nem szavazza meg az indemnitást.

Batthyány Tivadar gróf egy óránál hosszabb ideig tartó beszédében fejtegeti, hogy még nincs bizalommal a kormány iránt. Az indemnitást ő sem szavazza meg.

Sághy Gyula szintén az indemnitás ellen beszél, míg Isekutz Győző és Nagy Ferenc az indemnitást megszavazzák.

Ezután Héderváry Károly miniszterelnök beszélt a delegáció ezután megszavazta az indemnitást. A delegáció legközelebbi ülése január hó 21-én lesz.

A király Budapesten.

A delegációk jelenlegi ülései csak pár napig tartanak. A delegációk teljes ülései később lesznek és azokon jelen lesz a király is.

Erre vonatkozólag az udvarhoz közel álló egyén a következőket jelentette ki:

A delegációk teljes üléseinek megkezdésekor megjön öfelsége. Valószínűen udvari ünnepek is lesznek, fogadtatás, estély az udvarnál stb. Ugy halom, hogy a trónörökös ur amaz óhaját fejezte ki, — hogy ez alkalommal eljön Budapestre. Akkor valószínűleg tovább marad itt.

Minisztertanács.

Ma délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, amely egy óra hosszat tartott.

A minisztertanács a delegáció dolgával foglalkozott, s különösen azzal a tanácskozással, amelyet Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter folytatott gróf Montecuccoli tengerészeti főparancsnokkal a haditengerészet követelése ügyében.

A cipésmester sirja.

Pör egy exhumálás miatt.

Bécsből jelentik: Ez év nyarán Brandeisban eltemették Zinibus Ferenc cipésmestert. Villámcsapás érte és a hatósági orvosok konstatálták a halált. A temetés után a városban az a hír terjedt el, hogy a cipésmester nem halt meg, csak elájult. Utaltak arra, hogy Brandeisban nemrég szintén villám sújtott egy embert, akit már éppen el akartak temetni, mikor viszszervert eszméletét. A szóbeszéd alapján egy Weisz nevű komponista beadványt intézett a városi hatósághoz, melyben Zinibus exhumálását kérte.

A hatóság az engedélyt még nem adta meg, mikor a temetőben megjelent néhány brandesi lakos, köztük négy asszony és felnyitották a sirt. Mikor már a sir ki volt nyitva, megjöttek a hatóság emberei is, megpróbálák a cipésmestert feléleszteni, de hasztalanul.

Ujra eltemették, de ekkor már a hatóság panaszt tett négy brandesi asszony ellen, amiért azok engedély nélkül felnyitották a cipésmester sírját. Tegnap volt a törvényszéki tárgyalás, amelyen a vádlottak azzal védekeztek, hogy ők meg voltak győződve arról, hogy a cipésmester tetszalott és amit tettek, — azt jószándékból tették. A bíróság felmentette a négy asszonyt.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Péntek: Aranyvirág, operett (A bérlet). Szombat: János vitéz, operett (B bérlet, 7 órai kezdettel).

Vasárnap: délután A testőr, vigjáték. Este Peleskei nótárius, énekes bohózat (Bérlétszünet).

Közönyt közönnel. Moretónak ebben a kedves, finom vigjátékában gyönyörködhetünk ismét. Az előkelő tonust, amely végigvonul a darab ötletes, fordulatos jelenetein, a szereplők nem tévesztették el. Simán, könnyen peregetek le a felvonások. Szinte jól esett hallanunk ezt a kissé ósdi levegőjű darabot, melynek tujet-je azonban, míg hevíülő ifjú szívek dognak a földön, örökké új marad. T. Csige Böske ezuttal is bájosan játszotta végig a szinlelős finom, de sokszor fájló játékát. Méltó partnere volt Thury Elemér. Patyolat kitünő szerepében Zilahy excellált. Kedves egyénisége annyi melegséget, derűs színt nyújtott ebben az alakításában, hogy őszinte lelkesedéssel tapsolt neki hálás közönsége. Készséggel konstatáljuk, hogy a többi szereplők is jól megállták a helyüket.

János vitéz — vendéggel. Szilveszter estjén 7 órai kezdettel János vitéz kerül színre, a címszerepben Szilassy Etelkával. Különös érdekességet kölcsönöz ez előadásnak Burai Irén fellépte, aki Iluskát játssza.

Leányvásár. Kerner József operettjéből naponta folynak a próbák. A szép zenéjű operett bemutatóját az igazgatóság január 11-re tűzte ki. Ez újdonság iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

Az „Orvosok“ premierje. Bernard Shav világhírű darabja, melyet a szerzője komédiának keresztel, jövő héten kerül színre. A főbb szerepeket ez értékes újdonságban Huzella Irén, Rónai Hermin, Fábán Margit, Thuri, Kemény, Pataki, Borbély, Ligeti, Kelen és Deésy játsszák.

A Testőr délután. Molnár Ferenc vigjátéka, melynek minden előadását eddig telt ház nézte végig, legközelebb vasárnap délután kerül színre mérsékelt helyárrakkal. A címszerepet ezuttal is Thury Elemér játssza.

Primadonna vagy háziasszony. A vidéki színesznetnek egyik kedvenc művésznője, F. Károlyi Leona. A csengő hangú énekesnő már a közel jövőben megvált a szinpadtól. Színesznoi pályájának utolsó esztendejét tölti most a nagyváradi Szigligeti színházban. Néhány vendégjátékra fölkeresi még az aradi, kolozsvári, pécsi és szegedi közönségét s azután véglegesen búcsút mond a szinpadnak, amelyen annyi dicsőséget, sikert és népszerűséget vívott ki nevének.

— A magyarázat nagyon rövid és természetes — mondta Károlyi Leona egy újságíróknak. — Én férjes nő vagyok. Asszony-

voltomat nagyon komolyan veszem és ezért már régebben fölvetődött a probléma: melyik hivatásomat hanyagoljam le? A művésznőt vagy az asszonyt? A kettőnek nem lehet tökéletesen megfelelni. Legyen bármilyen nagy a várható dicsőség és siker, mit ér, ha miatta reggeltől késő éjszakáig a szinpadon kell lennem s még az uzsonnát megcsinálni sincs időm.

Az új délvidéki szinigazgató. Polgár Károlynak, a délvidéki szinikerület eddigi igazgatójának a pozsonyi színház élére történt megválasztása következtében pályázatot hirdettek a délvidéki szinikerület összes színházaira. Összesen tizenötön pályáztak a kerületre s tegnap délelőtt tizenegy órakor a bizottság, amely Nagybecskerekén tartotta ülését, meghozta döntését, melynek értelmében a délvidéki szinikerület új igazgatójává Mezei Bélát, a győri színház igazgatóját választották meg. Mezei Béla érdemes, régi, rutinos direktor, akinek legutóbb pályázat mellőzése adták oda újból a győri színházat. Most, hogy Mezei a magas nivóra emelt délvidékre kerül, szabaddá lesz a győri színház, amelyre Mezei Béla távozása folytán pályázatot fognak hirdetni.

Családirtó apa.

Megölte a kislányát.

Rémes családi dráma riasztotta fel ma délután a Nagyerdőben lakók nyugalma. Egy életunt, halálosan és gyógyíthatatlanul beteg testű apa arra a borzalmas gondolatra jutott, hogy nemcsak a saját, hanem egyetlen gyermekének, két hónapos kis leányának az életét is kioltja. Nem akarta, hogy árván maradjon az a gyermek, akiről az ő halála után úgy sem gondoskodna senkiesem.

Balog László 30 éves, nyiregyházi születésű erdőmester néhány év előtt Török Gábor debreczeni földbirtokos szolgálatába állott, aki megtette őt házmesternek a Nagyerdőben levő villájába. Balog aztán rövidesen megnősült és boldog családi életet élt fiatal feleségével. Hét hónappal ezelőtt született meg Ilona nevű kis leányuk, aki most már még szorosabban fűzte egymáshoz a szülőket. Néhány hónappal ezelőtt azonban nagy csapás érte a kis családot, melynek feje erősen megfázott és tüdővérszbe esett. Szaladgált az egyik orvostól a másikig, hasztalan. Betegségéből ki-gyógyítani nem lehetett. Tudta ezt a szerencsétlen beteg ember és avval is tisztában volt, hogy rövidesen meg kell válni mindentől, az örömmel, küzdelmekkel tele élettől. Gyorsan közeledett felé az ismeretlen, rejtélyes halál.

Balog László nem tudta elviselni a betegség fájdalmait és azt a gyötrelmet amit neki a rövidesen bekövetkező halál biztos tudata okozott. Ezért öngyilkosságra szánta el magát.

Ma délután felesége távollétében kikészítette a revolvert s már maga ellen irányította a fegyvert, amikor kis gyermekének sírásá meghallotta. Összeszorult a szíve arra a gondolatra, hogy mi lesz ebből az ártatlan csöppéből, ha ő, a kenyérkereső apa itt hagyja. Hirtelen elhatározással odarohant a bölcsőhöz, a kis leány szívébe lötte az első golyót, a másodikkal pedig már magát lötte föbe.

A kis leány azonnal meghalt, az apa pedig most vivja a kórházban haláltusáját, ahová a mentők be-szállították.

HIREK.

— **Az evangélikus püspökválasztás.** — Miskolcra táviratozzák: Az ágostai evangélikus egyházkerület Terray Gyula főesperes és Szentiványi Árpád felügyelő elnökletével tegnap közgyűlést tartott s elhatározták, hogy a püspökválasztási szavazatok 1911. február 10-ig küldendők be Szentiványi Árpád felügyelő címére, Sajógömörre.

— **A debreceni kulturpalota.** Tudvalevő, hogy a debreceni kulturpalota költségeire a városnak még 300.000 koronára van szüksége. Ezt az összeget kölcsönből akarja fedezni a város. Debrecen város tanácsa mai ülésében elhatározta, hogy a kölcsön megajánlására nyolc fővárosi és hét debreceni pénzintézetet fog felszólítani és a legolcsóbb ajánlatot tévő pénzintézettől veszi fel a szükséges 300.000 koronát.

— **Uj képviselő.** Selmechányáról táviratozzák, hogy a ma megejtett képviselőválasztáson Selmechány és Belsőváros város országgyűlési képviselőjévé egyhangulag Czobor Lászlót választották meg.

— **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** Ma délután tartotta a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara Szent-Királyi Tivadar elnökletével évvégi közgyűlést, melyen a múlt közgyűlés óta elintéztetett fontosabb ügyekről, a hivatal időközi működéséről terjesztett elő az elnökség jelentést. Azután soron következő tárgyak közül legkiemelkedőbbek voltak: a váltójog nemzetközi egységesítésére vonatkozólag készült tervezet és a vámjárásról készült törvénytervezet. Mindkettőt a kamara beható tanulmányozás és megvitatás tárgyává tette, az érdekeltség kívánalmainak minden irányban érvényesítése céljából. A továbbiakban a kamara véleményét nyilvánított azon felmerült javaslatra nézve, hogy a kamaráknál munkástanácsok létesítenek; e vélemény szerint a mai viszonyok között egyrészt rendkívül sok nehézséggel járónak, másrészt kevés eredménnyel kínálkozóan véli a tervet a kamara és e kérdésben a debreceni kamara minden bizonnyal hivatalos véleményező, mert épen a debreceni kamara kísérelte meg, hogy tanácskozásaiba egyes alkalmakkor a munkásság képviselőit bevonja, de kevés eredményt érhetett el. Véleményt mondott továbbá a kamara a szatmárnémeti bérkocsi szabályrendelet módosítására vonatkozólag. Számos ut és hidvám ügyben és több ipari és kereskedelmi jogi szakkérdésben adott még véleményét a kamara, ezzel ellátva az ez évben még elintézendő ügyekben szükséges teendőit.

— **Az új rendőrségi ügyész.** A rendőrségnél újévkor életbeléptetendő új rendőri kihágási eljárás szerint a rendőrség bünyügyi osztályához egy ügyész neveztetik ki. A városi tanács mai ülésében Kölcsey Sándor dr. tb. városi alügyészt bizta meg az ügyészi teendőikkel és pedig 1200 korona évi tiszteletdíj mellett. Ugyanakkor kimondta a tanács, hogy Rostás István rendőrfőkapitánynak erre a célra 300 korona kezelési költséget utalványoz ki.

— **Kaas Ivor meghalt.** Nagy halottja van a magyar publicisztikának. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, Kaas Ivor báró, a ragyogó tollu, kimeríthetetlen gondolatgazdagságú publicista ma délelőtt 68 éves korában meghalt a Batizfalvi szanatoriumban. Igaz, hogy hosszabb idő óta volt beteg, de azért a halála mégis hirtelen következett be. Ma reggel hat órakor szívszéllődés ölte meg s örökre elnémitotta az ékesen szóló és még sokkal ékeesebben író, a magyar zurnalisztika büszkeségét, akinek jelleme és egyénisége a képzeltető legfényesebb és legtisztább volt. Hirtelen és váratlanul bekövetkezett haláláról azonnal értesítették hozzátartozóit. Fia, báró Kaas Bertalan a szanatoriumba sietett, de már nem beszélhetett atyjával, már csak a holttestét láthatta.

Kaas Ivor báró a magyar újságírásnak ama alakjai közé tartozott, akik nemcsak erős, őszinte meggyőződésük, hanem egyéniségükkel fogva is legőszintébb tiszteletre tarthattak igényt. Meggyőződésétől soha el nem tért. Amit írt, amit tett, mindig a legjobb meggyőződésből cselekedte. Kaas Ivor halála rendkívül széles körben kelt nagy részvétet. A gyászbeszéd híre az Otthon írók és hírlapírók köre, az Újságírók egyesülete s a Hírlapírók nyugdíjintézete kitűzte a fekete lobogót.

Felesége, Lónyai Menyhért leánya, három gyermeke és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Grófnőből apáca.** Esterházy Miklós Mór gróf leánya, Esterházy Mór gróf nővére, Ida grófnő, mint a „Csallóközi Lapok” írja, a bencések prágai kolostorában felvette a szerzetesnői fátlyát.

— **A kisvasút várótermel.** A debreceni helyi vasút részvénytársaság tegnap beadványt intézett a tanácshoz, amelyben bejelenté, hogy a város több helyén várócsarnokot fog felállítani. Három ilyen várócsarnok lesz és pedig a Margit-fürdőnél, a Hatvan-utca végén és a Szent-Anna-utca végén a bábaképezdénél. Ezenkívül a nagyerdei fürdői várótermet is átalakítja a helyi vasút igazgatósága.

— **Douglas gróf öngyilkos lett.** Berlinből táviratozzák, hogy Douglas Parcival gróf karácsony másodnapján ciankálival megmérgezte magát és meghalt. Douglas gróf ismert alakja volt a berlini társaságoknak és éveken keresztül Berlin közelében, Stieglitzben lakott Berlinben megismerkedett egy fiatal emberrel, házába fogadta és egész vagyonát reá költötte. A viszonyról tudtak barátai is, figyelmeztették is a gróft, hogy vagyoni és erkölcsi romlás előtt áll. De minden figyelmeztetés hiábavaló volt. Mikor már egész vagyonát barátjára áldozta, elhatározta, hogy legyőzi szenvedélyét és feleségül veszi — a barátja nővérét. Meg is történt a házasság, de mikor az asszony észrevette, hogy a gróf milyen barátságban van testvérével, beadta a válópert. Douglas ekkor vagyona roncsaival spekulálni kezdett. Mindenütt balszerencse kísérte és a szerencsétlen ember teljesen tönkre ment. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Karácsony előtti napon elutazott egy nőismerőséhez Heilgenstadtba és ott ciankálival megmérgezte magát.

— **Művészeti Sylveszter-estély a Bikában.** Óriási érdeklődés nyilvánul a Bika disztermében tartandó Sylveszter-estély iránt. Méltó is az érdeklődésre az az igazán élvezetes művészeti műsor, melyet alább közlünk: 1. Nyitány. 2. Hárfá, klarinett, fagott és piccoló és nagybőgő, tréfás kvintett; játsszák elsőrendű zeneművészek. 3. A tüzoltó, a kutyamosó, Jobbra át, balra nézz, kuplák, előadja Ligeti Lajos. 4. A trafikós leány. A fűs leány. Űres a fészek. A kiskorú Pista. Leereszkedő mánás, Koldus hercegnő, Hulló falevél, éneklő Antal Erzsébet cabaret-művésznő. 5. Uj Dóczy és Fráter dalok, éneklő Torma Zsiga. 6. Tréfás tánc és ének-kettős, előadja Szilassy Etel és Ligeti Lajos, utána Szilassy Etel és Horváth Kálmán. 7. A legújabb Baumann és Gyárfás kuplák, Bukj el szoknya, előadja Sziklay elsőrendű kabaré-komikus. 8. Nagy Endre és Royal-kabaré nagyszerű slágerjei, előadja Antal Erzsébet. 9. Uj tréfás dalok, előadja Nádor Zsiga. 10. A kéményseprők újévi üdvözlétei. A műsorból láthatjuk, hogy egy élvezetes Sylveszter-estélyre van kilátásunk. A rendezőség megnyerte Sziklayt, a kedvelt komikust, aki a teljes Baumann és Gyárfás műsora adja elő. Az estély 9 órakor kezdődik, tehát színház után, hogy mindenki eljöhessen. Jegyek előre válthatók Antalffy könyvkereskedésében és 8 órától a pénztárnál.

— **Nagy Sylveszter-estély a Nemzeti Kávéházban.** Egybekötött nagy fánkestély. A kitünő Mezei Imre és zenekara közreműködésével, tisztelettel Rozner Ármán.

— **A világhírű, eredeti Pilseni állandó írisz csapolású sör** kapható a Royal-szálloda összes helyiségeiben, ugyancsak naponta változatos villásreggelik kaphatók. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Egy orvosi jegyzőkönyv elveszett.** A megtalálóját legyen szives Hatvan-utca 2. sz. alá az orvoshoz elvinni, ahol jutalomban részesül.

— **Újévi ajándéktárgyak nagy választékban** Györfi Testvérekéknél, Piac-utca 30.

— **Zalai Márk tanár** (Piac-u. 58., bankpalota) 3 havi könyvviteli szaktanfolyama felnőttek számára január hó 3-án ismét megnyílik.

— **Az újév és a cukorkagyár.** Ahol cukorka van, ott édes a hangulat is. Az elmúlt esztendő keserűségeit miért ne feledtetnénk el jó debreceni cukorkával? Hála Isten, ne-

künk debrecenieknek a gőzcukorkagyár vezetősége alkalmat és módot nyújtott ahhoz, hogy helyi készítésű elsőrendű cukorkákkal szereljünk fel otthoni uzsonna vagy tea asztalainkat. Például ujesztendő alkalmából csinos aktuális dobozokban és papír göngyöletekben helyeztette el készítményeit, amelyeket dus választékban helyezett el Piac-utcai üzletében. Aki meg tudja becsülni és méltányolni akarja a debreceni munkáskéz termékeit, készítményeit, az feltétlenül cukorka szükségleteit a sok pénzzel fentartott és sok áldozatot hozó debreceni gőzcukorkagyár Piac-utcai üzletében szerzi be.

— **Kugler cukorkák** eredeti csomagolásban kaphatók Hegedűs és Sándor cégnél, Kossuth-utca 11.

— **A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet** Piac-utca 73. szám a 15-ik évtársulattal megalakította, abba új tagok felvételnek, új könyvecskék már kiadatnak és heti apróbb befizetésekkel könnyen törleszhető kölcsönök folyósíthatnak.

— **Füvészkert-u. 14!** Nagytemplomhoz egy perc a Harmathy antiquáriuma. Disművek, képes mesekönyvek, zsoltárok, imakönyvek, emlék- képeslap- és bélyegalbumok rendkívüli árleszállítással. Családi dobozok mese olcsón!

— **Lampionok** legolcsóbb árban kaphatók Thaisz papírnemű áruházában.

Törvénykezés.

— **Petíciók a Kuria.** Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár Nagybecskerek képviselőjévé választották meg. A kisebbségben maradt Várady Imre tizenhét választója petíciót adott be a Kuriahoz, amelyben ötszázötvennyolc megfertőzött voks miatt a mandátum megsemmisítését kéri. A tárgyalást január 15-ikére tűzte ki a Kuria, de nem fogják megtartani, mert — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — a petíciót ma visszavonták.

Ma hirdette ki a Kuria első választási tanácsa az ítéletet a vágvecsei kerületben megválasztott Ajtics-Horváth Dezső néppárti képviselő megpeticionált mandátuma ügyében. A Kuria elutasította a peticionálókat és őket a költségek megtérítésében marasztalta el.

A nyiregyházi esküdtbíró elnöke. A debreceni kir. ítéltábla elnöke a nyiregyházi törvényszéknél szervezett esküdt bíróság elnökévé Sarvay János dr. táblai bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bírót, helyettesévé pedig Szabó László törvényszéki bírót jelölte ki.

**Átköltözködés miatt
cipők és kalapok
rendkívül olcsón árulhatnák
GLÜCKEDE
cipőüzletében, a barakban.**

*Legjobb és legszebb
Cipők Daniel cipő
üzletében*
TELEFON
501
Tolnai Debrecen,
Reax. sa. 49. postával szomb.

Terménylista.

Schvaroz E. debreceni bizományos távirati jelentés
Budapest, 1910. decz 29

Készáru ártartó.

1910. októberi buza	10.55—56
1911. áprilisi buza	10.78—79
1911. áprilisi rozs	7.77—78
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	8.39 40
1911. áprilisi zab	—
1911. májusi tengeri	5.55—56

NYILTTÉR.

Betegség után

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárás védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni. Utánzatoktól óvakodjunk.

erősítő szerre van szükség. Am hatékony is legyen a szer! Például a SCOTT-féle Emulsió! Próbálja meg és jelentősen jobban fogja magát érezni már igen csekély adagok szedése után. Ennek oka először az, hogy azon anyagok, amelyekből a SCOTT-féle Emulsió készül, tiszták és kitűnő minőségűek. Második ok pedig a SCOTT-féle gyártás eljárás, mely párját ritkítja A

SCOTT-féle Emulsió

sokkal gyorsabban állítja helyre az egészséget, mint a közönséges csukamájolaj. A SCOTT-féle Emulsió-t az orvosok e célra harminc-négy év óta rendelik. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Uj üzlet. Uj üzlet. Nagy ujévi vásár Klein Eliás

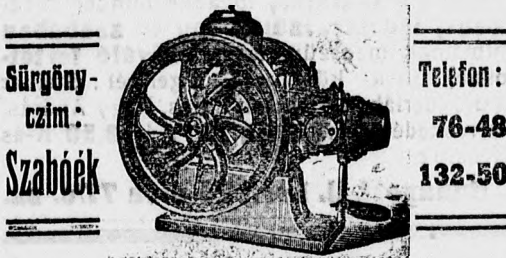
uj órák- és ékszerész üzletében, Csapó utca 19. sz. (Knoll ház.) ahol remek **chinali ezüst dísz tárgyak** és szebbnél-szebb **ékszerek** és **újdonosságok**. Nagy választék **zseb-, fal-, lámpa-, ébrenztő és íródeszkákban.**

Omega órák nagy választékban.

Javítások gyorsan és olcsón eszközöltek. — Óra üvegek 15 krtól fejlebb.

EREDETI BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Csak Szabó Emil és Társánál kaphatók. BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám. benzín motorok. Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük a címre ügyelni.

Szőnyegek, Fügönyök, Terítők Haas Fülöp és Fial Debreczen, Plaoz-u. 59.

A Budapesti Szivattyú és Gépgyár Részv. Társ. raktára Ganz-féle motorok, Szivattyúk, Ipari gépek és szerszámok.

László és Deutsch műszaki üzlete DEBRECZEN, Hunyadi-utca 13. sz.

Villamos motorok és dynamógépek. Gépszíjak. Vizvezetési berendezések és anyagok.

Teljes malom berendezések.

Grand Prix Teplitzen 1909.

MINKA-SZAPPAN-POR

Tisztelt háziasszony!

kifogástalan vakító fehérenemű joggal mindég

tőrekvésed öröme

büszkeséged

MINKA

mentes minden ártalmas hozzátelettel. — Nagyon magas zsíradéksavany tartalommal bír. **Más szappan és szóda elesik.** Sem a kezét, sem a ruhát nem támadja. — Minőség és olcsóság tekintetében felülmúlja a világ legjobb mosó szereit.

Tisztelt háziasszony, siess és ne késsél a **Minka-val próbát tenni.**

Minka (aranyérmekkel kitüntetve) 85 fillér 1/2 kilogrammos csomagokban, 20 fillér 1/4 kilogrammos csomagokban kapható. Kérjél tehát kereskedőnél határozottan **MINKA** (a mosószernek koronáját)

Mindenütt kapható. — Esetleg címzettel szolgál:

Minka-Seifenpulver-Werke, Wien, XIV. Pfoiffergasse 3.

„Minka” csak eredeti csomagolásban kapható. Más a szilókat utasítsunk vissza.

Meghívás.

A „Debreczeni Gazdák Bankja Részvénytársaság”

az 1911 év január hó 5-én, délután 3 órakor Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében tartja

alakuló közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A megjelent részvényesek s az általuk képviselt részvények számának össze- számlálása s ezzel kapcsolatban a közgyűlés határozatképességének megállapítása.
  2. Határozás a társaság meg, vagy meg nem alakulása feől.
  3. Az alapszabályok megállapítása.
  4. Az alapítók által 3 évre kinevezett igazgatóság névsorának bejelentése.
  5. A felügyelő-bizottság tagjainak 1 évi tartamra leendő megválasztása.
  6. Az alapítók részére a felmentvény megadása.
  7. Az alapítók indítványa a tulajgyezett 500,000 korona alaptőkének 1.000,000 koronára való felemelése iránt.
  8. Esetleges indítványok.
- Debreczen, 1910. évi december hó 28-án.

Az alapítók.

Dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő Debreczen-Budapest.

Ausztériácz Ármin földbirtokos, Debreczen.

Dr. Bay András ügyvéd, Debreczen

Gyórfly István födbirtokos, Debreczen.

Dr. Horogh Pál ügyvéd, Debreczen.

Kertész Imre földbirtokos, Debreczen.

Kertész László földbirtokos, Debreczen.

Lévay Gyula bankigazgató, Debreczen.

Pákozdy Sándor Hajdúvármegye főjegyzője, Debreczen.

Kovács Gyula Hajdúvármegye alispánja, Debreczen.

Ij. Balogh István födbirtokos, Debreczen.

Dávid Zoltán kereskedő, Debreczen.

Harangi Sándor födbirtokos, Debreczen.

Dr. Jakobovits József ügyvéd, Debreczen.

Ij. Kertész István födbirtokos, Debreczen.

Kertész Miklós szövetkezeti igazgató, Debreczen.

Medgyaszay Miklós városi gazdasági tanácsnok, Debreczen.

Polgáry Bálint földirtokos, Debreczen.

Dr. Justh János országgyűlési képviselő, Budapest.

Bányai Péter födbirtokos, Debreczen.

Groszmann Jenő bankigazgató, Tiszapolgár.

Hartstein Nándor nagybirtokos, Hajdúszentgyörgy.

Jeney Szabó Mislós tb. főkapitány Debreczen.

Kertész Lajos banktisztviselő, Debreczen.

Koszaros Kálmán födbirtokos, Debreczen.

Nagy Sándor födbirtokos, Debreczen.

Polgáry József födbirtokos, Debreczen.

Szabó Mihály szalámi és hentesáru gyáros, Debreczen.

Ugvarhelyi Géza tb. tanácsnok, városgazda, Debreczen

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Keresek Szoboszlórol, Balmaz-Ujvárosról egy olyan megbízható embert, aki sok pénzt kereshet megbízásom folytán. Czim a kiadóba.

Szépén himzűző himzést, monogrammot elvállal. Czim a kiadóba.

Házakhoz ajánlkozik előkellő szalonba tanult varrónő. Czim a kiadóba.

Munkás emberek. Akik pénzt akarnak keresni mosó ásatással, azok jelentkezzenek Rosenfeld Bernátnál Vámospercsen.

Adás-vétel.

Újví tejes Malacz megtisztítva kilogrammonként 4 korona, több vételnél 360 fillérért megrendelhető **Debreczeni Lajos** fióküzletében, Piacz 26.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Újví vásár van Fischer Menyhért

Férfi, Női és Gyermek cipő áruházában Piacz-utca 3. szám alatt.

A tulhalmozott raktár miatt **olcsó leszállított árak.** — Bárki meggyőződhet róla.

Füvészkert-u. 14. Nagytemplomhoz egy percre van a Harmathy antiquarium. Bárhol hirdetett könyvek, zeneművek, zsolttárak, imakönyvek; Emlék, képeslap, bélyeg-albumok gyönyörű díszkötésben ott legolcsóbban kaphatók. Festékdobozok leszállított áron!

Őt is érdekli! Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda **Zempliner** Arthur, Hatvan-u. 17. részlet nagyáruházában.

Legértékesebb ajándék egy szép könyv! Diszművek, képes mese-könyvek, zsolttárak, imakönyvek, Emlék, képeslap bélyegalbumok gyönyörű díszkötésben bámulatos olcsón Harmathynál Füvészkert-u. 14.

Olajos hordók kaphatók Biaz-utca 49. s alatt a keresztépületben.

Borezet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Lakás.

Jószel bír. herceg utca 34 szám alatt 3 szoba, konyha mellék helyiségekkel elköltözés miatt azonnal kiadó.

Egy csinosan butorozott nagy utczi szoba azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Pörkölt kávé különlegességek. Bárkinek bármily időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn **Darvas Miksa** kereskedése Teleky-utca sarok.

Intelligens családnál uri fiatal ember teljes ellátást keres. Czim a kiadóba.

Műfogak és fogsorokat készít **Magyar fogmüterme** Szent-Anna-u. 5.

Óvd a feleséged.
A képekben nagy gyomok ellen és több ezer kőszöndével teljes nővel, diszkrio mellett küldi 90 fill. magyar bélyeg ellenében **Frau A. KAUPA,** Berlin Sw. 269. Lindenstr. 61.

Szegénysorsu

nők és férfiak biztos keresztet-hoz juthatnak. Czim a kiadóban!

Vonalozó intézet.

Üzleti könyvgyár.

Antalfy Ferencz

Piacz-utca 31.

Ujonnán berendezett müintézetem készít: **Irodal könyveket, Naplót, Főkönyvet, Pénztár könyvet, Folyó számla könyvet,** minden fajta **segéd könyvet** és **valozásokat** kifogástalan minőségben.

Egy Igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszeszmotor

4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyúval

igen olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

A többszörösen kitüntetett osodás hatásu háziszor

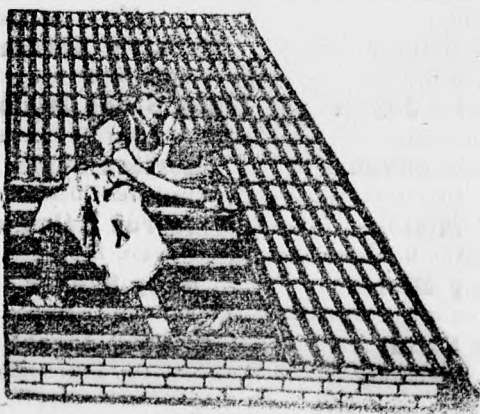
a **Dr. BOROVSKY-FÉLE**

Borolin

városunk piacznán is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában **feldümulhatatlan gümőkörös izom- és ideglajdalmak, fej- és foglajás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, kőszvény, csusz, ischiás, izületi lob** és **zsabában** szenvedők, végül **la yási és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és testóvó háziszor.** Kapható városunkban a következő cégeknel: **Steiner** Manó, **Mihalovits** Jenő gyógyszerárban Központi drogueriarban, **Deutsch** Lajos, **Nagy** András, **Mayer** Jenő és **Béla**, **Stern** József és **Testvére** kereskedésében. **1.20, 2. - , és 2.50 K-ás** üvegekben. Készítik

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kor., Fő-utca 77/c. sz.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Tisztelt vevő közönségünk szives pártfogása azon kellemes kötelességet róttá ránk, hogy az igények kielégítésére gyárunk termelő képességét legalább 50%-al emelni vagyunk kénytelenek; amidőn azt hálás szívet tesszük, b. tudomására hozzuk, hogy nagyobbított üzemünk folytán módunkba lesz az eddigi közkedveit **hódfarhu cseropelnten**

még egy igen szép és könnyű " " " fornyolt " " " fali téglátunka kívül

Franczlia cseropet

és a legkényesebb igényeknek is megfelelő **Nyerstalaazati téglát** a t. vevőinknek méltányos áron rendelkezésére bocsájtani.

Tisztelettel **Karczagi Agyagipár.**